

Т.С. Пічугіна, д-р екон. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)
Л.І. Безгінова, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

ФОРМУВАННЯ КОМПЛЕКСНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ТОРГІВЛІ

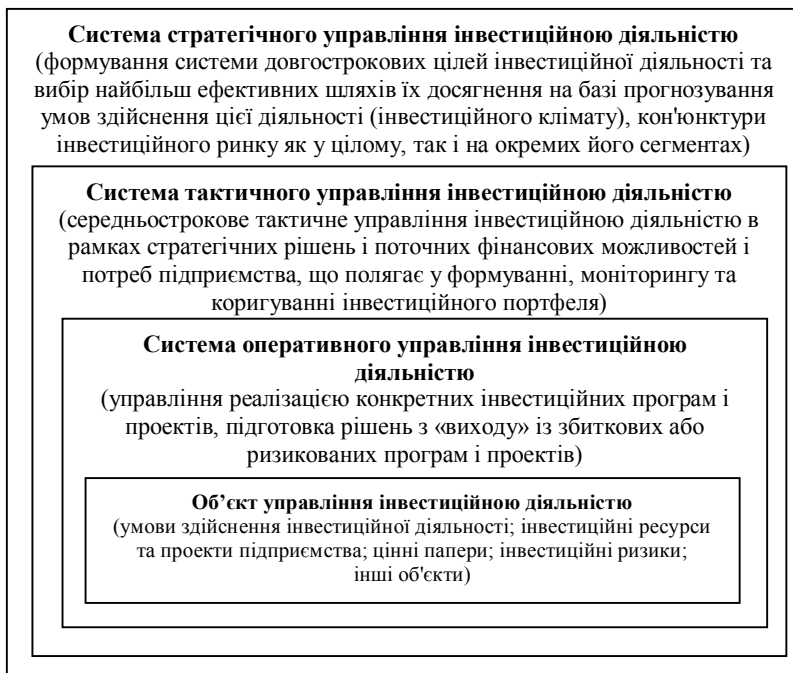
Останнім часом особливої актуальності набуває питання формування ефективної системи забезпечення інвестиційної діяльності. Саме інвестиції і інвестиційна діяльність виступають одним з найважливіших чинників розширення та відтворення основних фондів і виробничих потужностей господарства на базі науково-технічного прогресу, впровадження інноваційних та ресурсозберігаючих технологій для створення конкурентоздатного виробництва та економічного зростання економіки.

У теперішній час макроекономічна ситуація в Україні не сприяє активній інвестиційній діяльності. Негативну роль в інвестиційному процесі відіграє ріст цін, масові неплатежі, що порушують нормативний відтворювальний цикл, ускладнена та перевантажна податкова політика. Все це свідчить про необхідність створення макро- і мікроекономічних умов для поживлення інвестиційної діяльності. У той же час інвестиційна діяльність – найважливіший важіль, інструмент реформування промисловості, подолання спаду виробництва, його оновлення, формування прогресивної структури економіки. Характер інвестиційної діяльності визначає організацію комплексного аналізу, який включає вивчення розвитку інвестиційного процесу в цілому і його складових комплексів, у тому числі інвестицій, розвиток інвестиційних процесів галузей виробничої та невиробничої сфери, основних ланок економіки.

Підприємства торгівлі є одними з повноправних учасників інвестиційного ринку поряд з підприємствами інших сфер діяльності. Їх інвестиційна діяльність сьогодні не зводиться до звичайного задоволення поточних інвестиційних потреб. Тому в основі управління інвестиційною діяльністю сучасного торговельного підприємства знаходяться принципи системи стратегічного управління, концепція якого відображає чітко позиціонування організації (включаючи і її інвестиційну позицію), представлене в системі принципів і цілей її функціонування, механізми взаємодії суб'єкта та об'єкта управління, характер взаємовідносин між елементами господарської та організаційної структур і формах адаптації до умов зовнішнього середовища.

Формування та реалізація механізму стратегічного управління інвестиційною діяльністю є одним із ефективних інструментів перспективного управління інвестиційною діяльністю підприємства

торгівлі, спрямованим на реалізацію стратегічних цілей його розвитку в умовах високої динаміки основних макроекономічних показників, пов'язаних з інвестиційною активністю підприємств, темпів науково-технологічного прогресу, частих коливань кон'юнктури інвестиційного ринку, непостійності державної інвестиційної політики і форм регулювання інвестиційної діяльності, мінливості кон'юнктури споживчого та інвестиційного ринку і пов'язаною з цим невизначеністю. Враховуючи вищевикладене, систему управління інвестиційною діяльністю на підприємствах торгівлі, адекватну динамічному зовнішньому середовищу, доцільно представляти таким чином (рис.).

Рисунок – Структура системи управління інвестиційною діяльністю на підприємствах торгівлі

Саме система стратегічного управління є регулятором системи управління інвестиційною діяльністю підприємства, який, спільно з системами тактичного і оперативного управління, забезпечує стабільність розвитку інвестиційної діяльності на основі обґрунтованого визначення мети та достовірного прогнозування майбутнього якісного та кількісного стану інвестиційної діяльності підприємства торгівлі.

Стратегічне управління інвестиційною діяльністю підприємств торгівлі слід розглядати як процес, що визначає послідовність дій організації з розробки та реалізації стратегії; він включає постановку цілей, аналіз зовнішнього і внутрішнього середовища компанії, вивчення альтернатив розвитку, вироблення стратегії, визначення необхідних ресурсів і підтримку взаємин із зовнішнім середовищем, які дозволяють підприємству досягати поставлених завдань, безперервний контроль за ходом виконання стратегії, оцінку результатів і план коригувальних дій. Одночасно стратегічне управління інвестиційною діяльністю підприємств торгівлі є комплексною системою, яка складається з низки взаємопов'язаних окреслених вище елементів (які узагальнено Грищенко О.С. [1] та адаптовано до потреб підприємства торгівлі [2]), а саме:

1. Визначення завдань і функцій стратегічного управління інвестиційною діяльністю підприємств торгівлі.

2. Формалізація стратегії забезпечення ефективної інвестиційної діяльності підприємства торгівлі.

3. Стратегічний аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства торгівлі.

4. Стратегія забезпечення безпеки підприємства торгівлі під час проведення інвестиційної діяльності.

5. Стратегічне управління інвестиційними ризиками підприємства торгівлі.

6. Стратегічне управління інвестиційними ресурсами підприємства торгівлі.

7. Стратегічне управління інвестиційним портфелем підприємства торгівлі.

8. Стратегічне планування інвестиційної діяльності підприємства торгівлі.

9. Контроль за виконанням стратегії.

Сформована комплексна система стратегічного управління інвестиційною діяльністю підприємства торгівлі спрямована на забезпечення його фінансової стабільності в процесі реалізації інвестиційних рішень.

Список джерел інформації

1. Грищенко О. С. Формування комплексної системи стратегічного управління інвестиційною діяльністю банків / О. С. Грищенко // Вісник Національного ун-ту "Львівська політехніка" : зб. наук. праць / ред. Й. М. Петрович. – 2008. – № 628 : Проблеми економіки та управління. – С. 443–451.

2. Управління інвестиційною діяльністю на підприємствах торгівлі : звіт про НДР (заклучн.) / Харківський державний університет харчування та торгівлі ; кер. Т. С. Пічугіна ; викон. : Л. Д. Забродська [та ін.]. – Х., 2013. – 260 с. – № ДР 0111U007933.